

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego

„Drogowskaz zawodowy”

rok szkolny 2025/2026

Spis treści:

Wprowadzenie

I. Akty prawne regulujące tworzenie w szkole WSDZ

II. Główny cel realizacji orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego w szkole podstawowej

III. Cele ogólne programu

IV. Cele szczegółowe

V. Metody i formy oddziaływań

VI. Treści programowe wynikające z realizacji

VII. Sposoby realizacji działań

VIII. Ewaluacja

Wprowadzenie

Zajęcia doradztwa zawodowego mają szczególne znaczenie w obecnej dobie wyzwań edukacyjnych i zawodowych stojących przed młodym człowiekiem. Uczniowie kończący szkołę podstawową stają przed wyborem szkoły ponadpodstawowej oraz kierunku dalszego kształcenia. Podjęcie decyzji o wyborze zawodu jest trudnym etapem w życiu. Ważne jest wyposażenie młodzieży w umiejętności przydatne w podejmowaniu decyzji dotyczących wyboru zawodu, które rzutować będą na dalszy przebieg kariery zawodowej młodego człowieka. Uczeń powinien poznać siebie i własne predyspozycje zawodowe, by mógł dokonać prawidłowego wyboru. Bazując na zainteresowaniach oraz słabych i mocnych stronach każdego ucznia należy ukierunkować go na wybór dalszego kształcenia i przygotować do podjęcia decyzji o wyborze zawodu.

Zajęcia doradztwa zawodowego mają dostarczyć młodzieży oraz ich rodzicom wiedzy pozwalającej na świadomy wybór dalszego kształcenia oraz podjęcia decyzji dotyczących wyboru zawodu.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru dalszej drogi kształcenia. System ten określa rolę i zadania osób odpowiedzialnych w ramach rocznego planu działań, czas i miejsce realizacji zadań, oczekiwane efekty, metody pracy. WSDZ jest częścią planu wychowawczego szkoły i jest włączony do Statutu szkoły.

Adresatami Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego są: uczniowie, rodzice, nauczyciele i instytucje wspomagające proces doradczy. Obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami.

I Akty prawne regulujące tworzenie w szkole WSDZ

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie w sprawie doradztwa zawodowego

II Główny cel realizacji orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego w szkole podstawowej

Celem orientacji zawodowej w klasach I–III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

Celem orientacji zawodowej w klasach IV–VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

Celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

III Cele ogólne programu

- Przygotowanie uczniów do świadomego wyboru dalszego kształcenia i przyszłej aktywności zawodowej.
- Pomoc uczniom w określeniu własnych predyspozycji i zainteresowań.
- Wdrażanie uczniów do umiejętności analizy swoich mocnych i słabych stron.
- Rozwijanie w uczniach świadomości mobilności zawodowej i pobudzanie aktywności do poszukiwania alternatywnych rozwiązań w różnych sytuacjach zawodowych i życiowych (w tym bezrobocie i niepełnosprawność).
- Rozwijanie świadomości zawodowej.
- Rozwijanie umiejętności samooceny i możliwości wykorzystania tej umiejętności, wyrabianie szacunku dla samego siebie.
- Nabycie umiejętności przygotowania i pisanie dokumentów towarzyszących poszukiwaniu pracy.

- Poznanie rynku pracy.
- Przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych.
- Tworzenie i systematyczna aktualizacja bazy edukacyjno-informacyjnej z zakresu orientacji i poradnictwa zawodowego.
- Gromadzenie informacji dotyczących trendów rozwojowych w świecie zawodów i zatrudnienia.
- Pomoc nauczycielom w realizacji tematów związanych z wyborem przez młodzież szkoły i zawodu.
- Współpraca z instytucjami wspierającymi proces doradczy.
- Współpraca z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych.
- Współpraca z Poradnią Psychologiczno-pedagogiczną.
- Przygotowanie uczniów do radzenia sobie w sytuacjach trudnych, tj. bezrobocie, stres, problemy zdrowotne.

IV Cele szczegółowe

Działania związane z doradztwem zawodowym w szkole podstawowej są kierowane do trzech grup adresatów: uczniów, rodziców, nauczycieli.

1. Uczeń:

- Poznaje siebie.
- Nazywa swoje umiejętności, zainteresowania, talenty, mocne strony.
- Planuje, zarządza swoim czasem.
- Posiada informacje o zawodach, zawodach przyszłości.
- Wie, czym jest rynek pracy.

2. Nauczyciele:

- Potrafią zauważać potrzeby i zasoby uczniów.
- Wspierają rodziców i uczniów w procesie wyboru przez dziecko przyszłej ścieżki edukacyjno-zawodowej.
- Rozwijają i wspierają talenty i zainteresowania uczniów.

3. Rodzice:

- Znają ofertę edukacyjną szkolnictwa ponadpodstawowego.
- Wspierają dzieci w wyborze przyszłej ścieżki edukacyjno-zawodowej.
- Posiadają informację o możliwościach i zagrożeniach dziecka.

V Metody i formy oddziaływań

- Realizowanie tematyki z zakresu doradztwa zawodowego podczas lekcji przedmiotowych.
- Warsztaty grupowe.
- Indywidualne porady.
- Strona internetowa zawierająca informacje dla uczniów i rodziców.
- Współpraca z instytucjami zewnętrznymi (Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Powiatowy Urząd Pracy, pracodawcy).
- Filmy zawodoznawcze.
- Udział w konkursach z zakresu doradztwa zawodowego.
- Wycieczki zawodoznawcze, udział w targach pracy.
- Organizowanie spotkań z osobami wykonującymi różne zawody powiązane z wybranym kierunkiem kształcenia.
- Wykorzystywanie testów, ankiet, kwestionariuszy i innych narzędzi podczas zajęć grupowych.
- Gromadzenie materiałów dotyczących zakresu doradztwa.
- Wyposażenie uczniów w umiejętność sporządzania dokumentów aplikacyjnych.
- Współpraca Rady Pedagogicznej – korelacja przedmiotowa.
- Nowoczesne środki przekazu informacji – nowe technologie, Internet.
- Korzystanie z pracowni w ramach programu „Laboratoria Przyszłości”.

Dyrektor szkoły na dany rok szkolny wyznacza zespół do spraw doradztwa zawodowego, którego zadaniem będzie planowanie i realizacja doradztwa edukacyjno-zawodowego, a w szczególności:

- systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania ucznia na informacje edukacyjno-zawodowe przy planowaniu ścieżki zawodowej,
- gromadzenie informacji edukacyjno-zawodowych,
- koordynowanie działalności edukacyjno-doradczej,
- współpraca z innymi nauczycielami w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego,
- organizowanie spotkań z instytucjami wspomagającymi doradztwo oraz pracodawcami.

VI. Treści programowe wynikające z realizacji

1. Moje mocne strony, umiejętności i zdolności:

- Poczucie własnej wartości.

- Analiza SWOT (mocne strony, słabe strony, szanse, zagrożenia).
- Moja ocena – realna czy nierealna.
- Samoświadomość kluczem do podejmowania decyzji.

2. Kompetencje uniwersalne:

- Siła własnej woli.
- Umiejętności komunikacyjne.
- Asertywność.
- Afiliacja.
- Zarządzanie stresem.

3. Świat zawodów:

- Zawody w moim najbliższym otoczeniu.
- Zawody przyszłości.
- Charakterystyka ciekawych zawodów.

4. Zainteresowania:

- Spędzanie wolnego czasu a hobby.

5. Osobowość zawodowa i predyspozycje zawodowe:

- Moje predyspozycje życiowe.
- Moje aspiracje.
- Moje wartości.
- Ja na obecnym rynku pracy.

6. System edukacji:

- Ścieżki kształcenia.

7. Praca jako wartość:

- Współczesny rynek pracy.
- Co cenisz w pracy?
- Dlaczego warto pracować?
- Wynagrodzenie a moje podejście do pracy.

8. Zawody przyszłości:

- Elastyczność zawodów i rynek pracy.
- Zawody deficytowe, nadwyżkowe, nowe.

VII. Sposoby realizacji działań:

- lekcje wychowawcze
- lekcje przedmiotowe

- porady indywidualne

VIII. Ewaluacja

1. Badanie losów absolwentów.
2. Modyfikowanie stosowanych form pracy.
3. Wymiana dobrej praktyki pedagogicznej.
4. Obserwacja własna zajęć grupowych i indywidualnych.
5. Sprawozdanie z realizacji Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego.

Załączniki

Program zajęć z zakresu doradztwa zawodowego (kl. VII-VIII) w roku szkolnym 2025/2026

Program zajęć z zakresu orientacji zawodowej (kl. I-VI) w roku szkolnym 2025/2026